

Lekció: Zsolt 19.
Textus: 2Tim 3, 14-17

Miért és hogyan élünk a Szentírással?

Ha azt mondom, elengedhetetlen, mindennél fontosabb, hogy rendszeresen élünk a Szentírással, azaz olvassuk, forgassuk a szívünkben, engedjük, hogy hasson ránk, majd engedelmeskedjünk neki, nem mondok valami érdekeset. Egyeseknek azért nem, mert ezt élük, újra és újra megtapasztalják, hogy az Úr szavai *"kívánatosabbak az aranyból, sok színaranyból is, édesebbek a méznél, a csurgatott méznél is"* (Zsolt 19,11), vagy boldog hálával élük, amiről az első zsoltár írója úgy vall, hogy boldog az az ember aki *"az ÚR törvényében gyönyörködik, és az ő törvényéről elmélkedik éjjel-nappal."* (Zsolt. 1,2) Ehhez képest ez a mondat halvány, erőtlensé; a szerelmesnek nem kell magyarázni, hogy a szerelem jó, el ne kerülje a figyelmed. Néhányan szeretitek Isten beszédét, táplálkoztok belőle, és a zsoltárossal együtt gyönyörködtök benne. Mások pedig - és azt hiszem, ez a többségünk - egyszerűen nem gondolják (vagy gondolják, de nem hiszik, mert nem élük), hogy micsoda jelentősége van annak, ha a Szentírással élünk.

Pál mindenesetre úgy gondolja, hogy minden üldözés és tévtanítás között mentoráltját, a fiatal gyülekezetvezetőt, az tarthatja meg és teheti teljessé és alkalmassá, ha megmarad a Szentírásban. Úgy tűnik, szinte bele akarja gyökereztetni abba a meggyőződésbe, hogy a Szentírás az, ami megerősítheti Timóteust a számos kihívással és küzdelemmel teli szolgálatban. Erőtlen felszólítást intéz hát hozzá: Maradj meg abban! Azaz ne hanyagold el, ne lépj tovább, ne keress "progresszívabb" tanokat. Maradj meg az Írásban!

A Szentlélek a Szentírás ma olvasott része alapján ugyanezt mondja nekünk is: sok-sok minden történik körülöttünk, ami elcsüggeszthet; azt hittük, lassan felszabadulunk a járványban, de kiderült, most jön a neheze; megpróbáltatja a türelmünk és kitartásunk; talán betegekért aggódunk, gyászolunk, vagy magunk hordozzuk a betegség következményeit, de - vagy éppen ezért! - maradj meg abban! Ma arról szólok, miért és hogyan élünk a Szentírással, Isten igéjével, Isten írott szavával.

1. Mert életet ad és eligazít ebben az életben
2. Miért bízhatnám rá az életem a Szentírásra?
3. Hogyan élünk a Szentírással?

1. Mert életet ad és eligazít ebben az életben

Mi a Szentírás szerepe vagy haszna? Ha keresztény vagy, gondolkodj el azon, hogy a Biblia kijelentése nélkül mit tudnál arról, hogy a világot Isten szeretete hordozza; hogy mindent Isten szeretete kísér, téged is? Mit tudnál arról, hogy az elrontott dolgaid, akármilyen súlyosak voltak is, nem pecsételik meg a sorsod, a végzeted egy életre, mert Jézus Krisztusban van bocsánat? Mit tudnál arról, hogy Isten legyőzte a halált, és ezért sem a te életedet, sem az egész világot végül nem nyeli el a pusztulás, a semmi? Mi a Szentírás haszna? Nos, erre a kérdésre nem lehet "mértékletes", "józan" választ adni. A Szentírás a valóságot hordozza; az élet kezdetének, problémájának, helyreállításának igaz és érvényes történetét. Olyan nagy és hatalmas valóságokat közöl velünk - és ezzel az igénnyel lép fel mind hívők, mind nem hívők felé - amelyek mindent meghatároznak. Megformálják azt, ahogyan a világra tekintünk, elének adják azt, amit zsidó-keresztény világképnek nevezünk. Mi az hogy ember, és mi az, hogy Isten? Mi az, hogy teremtő és teremtmény? Férfi és nő, szülő és gyermek, igaz és hamis, szent és bűnös... Ha ezek a nagy és hatalmas valóságok egyedül Isten szava által közöltetnek velünk, miközben számos más - ezzel egyet nem értő, ezt tagadó - magyarázat is ér naponta, hogy ne kellene megmaradnunk a

Szentírásban? Hogy ne kellene minél mélyebben belegyökereznünk? Vagy egy másik képpel élve: hogy ne kellene belemerülnünk igazságába, az általa hordozott valóságba?

Pál két dolgot állít, amelyekben Timóteus elé tárja a Szentírás hatékony, hathatós voltát, azaz azt, hogy mire képes Isten igéje. A szent írások, mondja, *"bölcsé tehetnek téged az üdvösségre"*, valamint a teljes írás *"hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre."* Lássuk ezeket!

"Bölcsé tehetnek téged az üdvösségre." Az eredeti szövegben a Szentírás ereje jobban megjelenik, mint a magyar fordításban. Az írásoknak van hatalmuk arra, Timóteus, hogy bölcsé tegyenek az üdvösségre. Az apostol itt emlékezteti Timóteust az írások erejére, melyeket Timóteus gyermekségétől ismer, hogy hogyan vezették őt el a Jézus Krisztusban való hit által az üdvösségre. Timóteus tudja ezt, hiszen maga is megtapasztalta a Szentírás ezen erejét és hatalmát, de ezt az ismeretet fontos feleleveníteni (olyan ez, mint egy emlékeztető oltás: megerősíti, megsokszorozza, aktiválja azt, ami ott van már). Timóteus! Maradj meg a Szentírásnál, hiszen tudod, hogy az vezetett el téged az Úr Jézus Krisztushoz, a belé vetett hithez, ami az üdvösséged, azaz egész Istennel való életed már itt, és majd halálon túl is.

Akik tehát tudjuk, mert megéltük, hogyan vezetett el a Szentírás igazsága oda, hogy Jézus Krisztusban életet, új életet találtunk, maradjunk meg abban! Emlékezzünk, és buzduljon fel a szívünk! Akik meg tudjátok, hogy még ha van valami homályos képek is Istenről, mégis valami alapvetően hiányzik - lássátok, hogy ami hiányzik, a megérkezés, a bizonyosság, a valóban új élet születése, a szabadulás sok rosszból abban a Jézus Krisztusban van, akihez a Szentírás vezet el. Ennek a könyvnek ereje, hatalma van téged is bölcsé tenni az üdvösségre. Kezdd el olvasni, tanulmányozni, az üdvösséget kutatva bújni, maradj meg benne! Maradj meg benne, egészen addig, amíg fel nem ragyog előtted, sőt, benned a hit Jézus Krisztusban. Ezt nem tudod magadnak "adni", ezt nem tudod magadnak kigondolni; ez a hit nem valami olyan, hogy "mindeneket megvizsgálva a Krisztus követésnek látom a legtöbb értelmét, mostantól ebben hiszek", vagy hogy "tetszik nekem a keresztény közösség, az itt élő emberek, szeretnék hozzájuk tartozni, vágyom arra, ami nekik van, és ezért mostantól hiszek Jézus Krisztusban." Nem, ez nem ilyen. Hanem amint megmaradsz a Szentírásban, amint vágyod, kéred, kutatod ezt hitet, a Szentlélek titokzatos munkája révén egyszer csak felragyog előtted Krisztus, szétárad benned a hit, megszületik benned az új élet. Magad sem tudod, hogyan, de bizonyosságod van: üdvösség, azaz az Istennel való megbékélés, a vétkeid elengedése, a bizonyosság, hogy Isten elfogad és szeret, mindez már a tiéd is.

De nemcsak az új élet kezdete, hanem az abban való növekedés is a Szentíráshoz kötött: *"A teljes írás... hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre."* Mi igazít el, mi vezet abban az életben, amelyet Krisztusban kaptunk? Ha az az élet "üdvösség", ha azt az életet ilyen különleges módon a Szentlélek egyszer csak kiterjeszti ránk, akkor hogyan tudunk ebben jól, hűségesen élni, annak saját törvényszerűsége szerint élni? Válasz: maradj meg a Szentírásban, hiszen *"hasznos"*, alkalmas a tanításra. Hogyan tanít? Ha az üdvösség azt jelenti, hogy Jézus Krisztus kiszabadított téged a régi életedből, és új életet adott, akkor a régi életed, gondolkodásod, meggyőződéseidet újra kell tanulni. De ezt sehol máshol nem tudod újra tanulni, mint ott, ahol Isten tanítja: a Bibliában. Ez a tanulás pedig életünk minden részét felölelő tanulás; mindenben eligazít, hogy mit higgyünk és hogyan éljünk Istennek kedves életet.

Hasznos a feddésre: a tanítás része a feddés, amikor a Szentírás szembesít, hogy "állj, rossz irányba haladsz, baj lesz!" Erőtéljes szó a feddés, annak határozott kifejezése, hogy valami nem jó. Könnyen lehet, hogy vannak közöttünk, akik azért hagytak fel a Szentírással, mert az megfedte őket valamiben. És amikor Isten az igéjén keresztül, az új élet tanítása részeként megfedd, akkor mi vagy attól fordulunk el, amiben megfedd, vagy attól fordulunk el, aki megfedd. De hűtlen az a szülő, aki nem feddi meg a gyereket, amint bolond az a gyerek, aki nem fogadja meg a feddést. A Szentírás továbbá *"hasznos ... a*

megjobbításra", azaz a korrekcióra. Nemcsak annyit mond, hogy arra ne menj tovább, mert bajba kerülsz, hanem azt is, hogy merre haladj az élet útján. Amint olvasod, amint élsz vele, elősorban nem „nemeket” találsz majd, hanem bölcsességet; meglátásokat az Isten szerinti élethez, konkrét indíttatásokat konkrét döntésekhez, cselekedetekre. Elkezdesz átalakulni, új vágyak születnek a szívedben. A "megjobbítás" tehát a korrekció, a helyreállítás, végül "az igazságban való nevelés" az Istennek kedves élet kiformalódása.

Hangsúlyoznom kell még azt, hogy a Szentírásnak ez a hatása nem úgy működik, hogy elolvasod, megérted, és akkor összeszeded minden erődöt, megvalósítod, kipipálsz, és nekiállsz a következő egységnek. Sokkal inkább arról van szó, hogy amint élsz a Szentírással, amint benne időzöl, az átformal. Ezért most másodszor arra nézünk rá, hogy miért? Mi ennek az titka? És miért is bízhatnám rá magunkat a Bibliában foglaltakra?

2. Miért bízhatnám rá az életem a Szentírásra?

A válasz egyáltalán nem bonyolult, de annál vakmerőbb, sőt, egyesek szerint talán arcátlan: mert Isten szava. Igen, Pállal együtt állítjuk, hogy *"a teljes Írás Istentől ihletett."* Számos kérdést vet fel az állítás, melyeket fontos megvizsgálunk.

Először, mit jelent, hogy a teljes Írás Istentől ihletett? Nos, „ihletett” alatt több mindent értünk; pl. ihletett előadása egy zenei műnek, amikor az mélyen megragad bennünket. Vagy amikor valaki nagyon átszellemült állapotban van, mondjuk, ihletett. Talán valaki így értené ezt, hogy hát igen, a Biblia szerzői tényleg olyan ihletett, megragadott emberek lehettek. De az apostol állítása nem ez. Az eredeti kifejezés jelentése, hogy a teljes írás "Isten által kilehelt", vagy még inkább "Isten lehelete által teremtett." Az apostol itt tehát nem annak a módjáról szól, hogy a bibliai szerzők hogyan részesültek isteni vezetésben, hanem a Szentírás meglévő természetéről tesz kijelentést: ez a könyv Istentől érkezett, ennek a könyvnek az elsődleges "szerzője", forrása Isten maga. Ő "lehelte ki", az ő "szájából" származik. Azaz az az Isten, aki az egész teremtett világot létrehozta, aki hatalmas, erős és szent, szándéka és akarata szerint (nyilván általa választott személyek közreműködésével) kijelenti önmagát és szól hozzánk a Szentírásban.

Ezért pedig, ahogy Pál írja, ezek az írások *szentek*. Nem azért és annyiban szentek, mert megkülönböztetjük őket a mindennapitól, a profántól. Nem azért és annyiban szentek, mert esetleg szent helyen (templomban) vagy szent időben (istentiszteleten) olvassuk fel. Hanem azért, mert annak tulajdonságát hordozzák, aki kilehelte, aki teremtette őket. A Szent Isten a Szentírás által Isten szentségében részesít, Isten természetére nevel. Az Isten szerint valót képes és kész formálni bennünk. Miért bízhatnám az életem a Szentírásra? Mert az Isten szava.

De ebben a pillanatban többekben sok kérdések vetődnek fel. Például, hogyan higgyem el, hogy a Szentírás Isten szava, amikor a Szentírás mondja ezt magáról? Bármely könyv teheti ugyanezt. Vagy tájékozottabbak felvetik, hogy amikor Pál ezeket a sorokat írja, még csak azok az iratok vannak egybefoglalva Szentírásként, amit mi az Ószövetségnek nevezünk. Akkor hogyan vonatkozik ez az Újszövetségre? Továbbá számos olyan rész van a Szentírásban, amit mi, mai emberek nagyon nehezen tudunk összeegyeztetni Isten jellemével. Hogyan lehet ez kilehelt? Nem kell mondanom, hogy ezeket a kérdéseket nem tudom most abban a mélységben megválaszolni, amit kívánnának. Mégis, hadd mutassak két olyan igazságra, melyek segítségünkre vannak.

Az első Jézus Krisztus személye. Jézus számos kijelentésében úgy beszél az Ószövetségről, mint amiben Isten szól hozzánk. A Hegyi beszédben pedig így szól: *"Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem a törvényt vagy a próféták tanítását. Nem azért jöttem, hogy érvénytelenné*

tegyem, hanem hogy betöltsem azokat. Mert bizony mondom nektek, hogy amíg az ég és a föld el nem múlik, egy ióta vagy egy vessző sem vész el a törvényből, míg az egész be nem teljesedik." (Mt 5,17-18 - A "törvény és a próféták" kifejezés az egész Ószövetséget jelenti.) Nos, ha valaki keresztény emberként Jézus Krisztust Isten Fiának, Megváltónak és Úrnak vallja, akkor ezzel teljes összhangban áll, hogy a Szentírást Isten szavának tartja. Ha a Szentírás bizonyosságából tudod, hogy Krisztus Isten Fia, aki meghalt és feltámadt, ha hitre jutottál Krisztusban, ha annak vallod őt, akinek ő vallja magát, akkor úgy viszonyulsz a Szentíráshoz, ahogy ő tette: Isten szavaként. Ez nem jelent azonnali választ minden a Bibliával kapcsolatos kérdésre, de bizalmat és biztatást ad arra, hogy számos kérdés, ami ma nem megoldott benned, meg volt oldódni.

Annak, akinek az Istenhez közeledésben, a hit kérdésében erős akadály néhány olyan dolog, amit a Bibliában nem tud megérteni, vagy elfogadni, szintén fontos segítség ez. Ha Krisztus Isten kijelentésének a központja, ha őbenne születik a hit, akkor a Szentírás tanulmányozásodban Krisztusra, a középpontra koncentrálj. Ne engedd magadat újra és újra elbátorítani olyan kérdésekkel, hogy miért van annyi vérengzés az Ószövetségben, vagy hogyan értelmezzem az özönvíz történetét, vagy mit kezdjek azzal, hogy a Vörös tenger szétnyílt Izrael fiai előtt majd összezárult a fáraó seregén... Azzal a bizalommal keresd Krisztust, hogy majd ha megismered, benne számos további kérdés a helyére kerül. De csak utána.

Ezzel rokon a másik gondolat, ami rámutat arra, hogyan fogadhatjuk el, hogy a Szentírás Istentől való, Isten szava. Kálvin János reformátor írja: „Azért, ha lelkiismeretünknek igazán javát akarjuk, hogy a bizonytalan kételkedés folytonosan magával ne ragadja, vagy ne ingadozzék s ne habozzék bármely legkisebb kételynél: mélyebbről kell merítenünk ezt a meggyőződést, mint az emberi okosságból, ítéletből és következtetésből; t. i. a Szentlélek titkos bizonyágtételéből. ... Mert amint egyedül Isten tanúskodhatik önmagáról beszédében, úgy ez az ige sem talál hitelre addig az ember szívében, míg a Szentlélek bensőbb bizonyágtétele meg nem pecsétli. Ugyanazon Szentléleknek kell tehát a mi szívébe is behatolnia, mely a próféták szája által beszélt, hogy meggyőzzön bennünket arról, hogy hiven adták elő, amit Isten rájuk bízott.”

A teljes Írás Istentől ihletett, az ő szent valóságát hordozza és közvetíti nekünk, ezért képes teljesen újjá tenni és tanítani, formálni - ugyanakkor ennek végső bizonyossága csak a Lélek ajándékeként érkezik el hozzánk.

3. Hogyan éljünk a Szentírással?

Azaz hogyan ragadhatjuk meg erejét és bölcsességét? - Az apostol több formáját is leírja annak, mikor hogyan viszonyult Timóteus a Szentíráshoz: "De te maradj meg abban, amit tanultál, és amiről megbizonyosodtál, tudván, kiktől tanultad, mivel gyermekségedtől ismered a szent írásokat..." Tudjuk, hogy Timóteus nagyanyja és édesanyja Krisztus hívő zsidó voltak, édesapja pedig pogány (2Tim 1,5). A "gyermekségedtől ismered" Timóteus egészen kicsi, még csecsemő korára utal, azaz arra, hogy a Szentírás ismeretét szinte az anyatejjel szívta magába, az Írás jelen volt körülötte. Ez a - fogalmazzunk így - családi örökség nem volt minden, az ifjú "tanulta" is az Írásokat. Nem azt mondom, hogy hittanra és gyermekistentiszteletre járt, de mégis valamilyen rendszeres formában aktívan tanulta az írásokat. Ez nyilván jelent tárgyi ismeretet, az összefüggések mélyebb ismeretét, az írások értelmezését. De közben ez is változott: "megbizonyosodtál." Azaz személyes bizonyosságra jutott Timóteus az írások igaz, hathatós, hasznos voltáról; a sajátja lett. Mindebben döntő volt azok személye, jelleme, akiktől tanulta. És végül, "maradj meg" mindebben, szólítja őt fel az apostol.

Nem fogok most a Szentírás olvasásának, tanulmányozásának, a Szentírás imádkozásának a módjairól szólni. Sokkal inkább arról, hogy ha élni akarsz Isten igéjével, nem elég néha-néha olvasgatni, hanem

rendszeresen és folyamatosan kell táplálkoznunk vele. Nem elég alkalmanként olvasni, hanem bele kell merítkeznünk, hogy gondolatainkat, képzeletvilágunkat átjárja. Ezáltal tud feddeni, megjobbítani, nevelni. Ahogy Leanne Payne, az amerikai keresztény lelkigondozó írja: *"Nem elégséges a zsidó-keresztény igazságot pusztán értelemmel megragadni, azaz a Szentírást a fejünkben ismerni. A kereszténységet a képzeletünkkel is meg kell ragadjuk, ami azt jelenti, hogy a szívünk és képzeletünk belemerítkezik az igazság szimbólumvilágába ... Amennyiben a keresztény igazság intellektuális és imaginatív vonatkozásait elmulasztjuk egyesíteni, ki leszünk szolgáltatva idegen szimbólum rendszereknek."* (Gyógyító Jelenlét, kézirat, 78. o.)

Tudjuk jól, hogy a mai tech-világban a figyelmünkért megy a harc. Az interneten fogyasztott ingyenes tartalomért és szolgáltatásért a figyelmünkkel fizetünk (az adatainkon túl). Ha harc folyik a figyelmünkért (lélektanilag), harc folyik érte spirituálisan is. Mindennek nagyon erős képi, a képzeletet vonatkozója is van. Ha elveszítjük a Szentírás szent és igaz valóságát (nem az ismeretet, hanem a benneélést, a belőle táplálkozást, gondolataink az ige általi formálódását és gyakori megtisztulását), akkor elveszítjük Isten igazságának a valóságát is, és más erők elsodornak minket az igazi hittől és az Istennek kedves élettől.

Belemerítkezni a Szentírásba pedig csak akkor tudunk, ha valami mástól elvonjuk magunkat ennek érdekében. Ezt nevezzük böjtnek. Ráadásul hosszú szöveget nehéz olvasni ma, amikor rövid szövegekhez, de inkább képekhez, gyors videókhoz vagyunk szokva. Ezért egyrészt élhetünk azzal, ahogy a Biblia így is elérhető ma, másrészt böjtöljünk: a Biblia világa akkor bontakozik ki előttünk a maga szépségében, szentségében, bölcsességében, szívünket az Úrhoz vonzó erejében, ha benne időzünk. És ha azt mondanád, "de ez nehéz", akkor én azt kérdezem: miért nem vágysz Isten szavára? - Mert ez az igazi kérdésed. Hiszen gondold meg, hogy mennyi minden témában/cselekvésben igenis kész vagy és képes vagy "benne időzni", órákat olvasni, szöszmötölni; mi mindent megvásárolsz, letöltesz, stb. ezek érdekében. A kérdés: miért nem tudom ugyanezt az áldozatot meghozni Isten ígéjéért? A válasz: mert őt nem szeretem ennyire/íránta nem vonzódok olyan erővel...

Lehet, hogy gyermekkorodban ismerted, de nem tanultad. Lehet, hogy tanultad is, de nem győződtél meg róla, nem lett a tiéd. És lehet, hogy meg is győződtél róla - de mégis elengedted, elhanyagoltad. Akármilyen hiányod vagy mulasztásod, sőt, egyenesen vétked legyen, Jézus Krisztus nem mondott le rólad. Ő betöltötte az írást, annak minden betűjét; betöltötte minden szavát. Élete, tanítása, engedelmesége az Atya szavának betöltése. Szenvedése, halála és feltámadása az Írások teljessége, hiszen azok mind róla beszéltek. Ő az, aki meghív magához: Maradj meg abban, amit tanultál! Ámen!

(Lovas András)